

nije intervale, ili treba meriti pomoću mikrometra delove intervala. To se najlepše postizava na taj način, da se pomera optičkim putem jedna polovina slike prema drugoj (ili čak obe slike u suprotnom pravcu) dok obe crte gornje i donje slike ne obrazuju jednu crtu, n.pr. crta intervala $18^{\circ}20'$ sa crtom 18. Linearna vrednost ovog pomeranja tačno odgovara onom delu intervala, koji smo trebali da procenjujemo. Pomoću jednog takvog mikrometrijskog uređaja čitanje se mnogo uprošćava, pošto stvaranjem koincidencije odgovarajućih brojeva, na mikrometru se čitaju delići poslednjeg intervala. Veoma jednostavno je čitanje, ako se i doboš mikrometra projicira u mikroskopu.

Pomeranje slika pomoću mikrometra ne utiče na međusobni položaj kruga i mikroskopa. Prema tome nije nikada potrebno pre čitanja staviti mikrometar na nulu. Po svršenoj vizuri treba dakle koincidirati, čitati grubo građi i dodati podatak sa mikrometra, to je konačni rezultat. Tačnost, koja se dobija primenom mikrometra je vrlo velika i iznosi n.pr. kod Wild-ovog univerzalnog teopolita, čiji krug je od 90 mm, $0',4$, što odgovara linearnoj dužini od $\frac{1}{10000}$ mm. Kod intervala podele od $20', 0',4$ odgovara $\frac{1}{3000}$ delu jednog intervala. I pored ove velike tačnosti, konstrukcija mikrometra je vrlo jednostavna i neosetljiva i potresi ni najmanje ne utiču na njega.

A. B.

Нешто о непокретним државним добрима

У прошлом чланку при класификацији државних добара намерно сам изоставио војно државна земљишта, јер она принципијелно немају привредни карактер, а њихова експлоатација нема лукративан циљ. Дакле уобичајено је да се она при оваквим одређеним класификацијама изостављају јер су, сасвим природно extra commercium. Исто тако нисам помињао ни железничка непокретна имања, јер и она су изван слободног промета и уживају фактички монопол. Несумњиво је — ником се не исплати да прави паралелну пругу, једино у сврху конкуренције дакле силом прилика—*via facti* постоји монопол и према томе оне ни железничка земљишта за тај циљ нису интересантна.

Земљишта експроприсана из социјално политичких мо-

тива у аграрне сврхе—као државна имовина фунгирају самоврло кратко време—до расподеле—и она дакле немају у припвредно-прометном смислу неки значај, ако посматрамо државу као учесника у привредном животу при потпуно истим условима као и приватне личности.

Шумски домени имају велики значај. У патријархално доба — у доба колективне привреде као и у средњевековном феудалном режиму, па чак до најновијих времена шумски комплекси били су колективна добра. Нормално су шумски комплекси великих површина. Са развојем индивидуализма и либерализма почела су распарчавања па је држава задржала велике шумске домене. Потпуно је извесно, да шуме имају општи значај и да начин експлоатације истих има велику важност за крајеве у којима се налазе. Према научним резултатима климатологије шуме имају великог утицаја на количину водених талога у крају у коме се налазе. Оне штите насеља и усеве од великих ветрова ублажује врућину и сасвим је јасно да би једна безбрижна експлоатација — коју омогућује неограничено право својне приватних поседника — могла лишити читаве крајеве шума, које имају тако благотворно и корисно дејство.

Из свега овог може се јасно закључити, да шуме имају општи народни интерес, да треба да остану у државној експлоатацији и да се нипошто не отуђују.

Ово тим пре, што су прошла времена када се државним привредним предузећима пребацивало да им недостаје ни стимулус ни лични интерес (овај је најчешће веома штетан) ни моћ прилагођавања моменталној коњуктуре. Лични интерес замениће општи интерес али само под условима у прошлом чланку наглашеним — да *свугде постане рад мерило вредности*.

Poročilo o občnem zboru sekcija za dravsko banovino v Ljubljani.

18. jan. 1936 je imela sekcija za dravsko banovlno svoj redni letni občni zbor. Otvoril in vodil ga je predsednik tov. Črnivec, ki se je uvodoma spominjal pokojnih tov. prof. Frosta in geometra Murna. Gospodu banu je bila poslana pozdravna brzojavka.